

Advies Voorontwerp-omgevingsvergunning

Gemeente Wijchen
T.a.v. het college
Postbus 9000
6600 HA WIJCHEN

Datum

19 oktober 2022

Zaaknummer

2022-013286

Onderwerp

Zonnepark Bankhoef

Blad

1 van 8

Beste meneer, mevrouw,

Hartelijk dank voor de voorontwerp omgevingsvergunning die wij op 27 september 2022 ontvingen. Wij hebben uw plan Zonnepark Bankhoef bestudeerd.

Inhoud van het voorontwerp

Via een omgevingsvergunning wordt het zonneveld Bankhoef mogelijk gemaakt. Dit zonneveld wordt landschappelijk ingepast.

Provinciaal belang

In het voorontwerp speelt het provinciale belang Groene Ontwikkelingszone (GO) een rol. Daarnaast is de ambitie met betrekking tot energietransitie van belang. Dit belang en deze ambitie zijn goed meegewogen in het plan.

Via deze brief geven we u een voorwaarde mee om op te nemen in de ontwerp-omgevingsvergunning. Wij verzoeken u het ontwerp aan ons toe te sturen op het moment dat deze ter inzage wordt gelegd.

Voorwaarde

De omgevingsvergunning geldt uitsluitend voor zover het versterkingsplan wordt en blijft uitgevoerd. Het 'Landschappelijk inpassingsplan, zonnepark Bankhoef, Leur' van 1 september 2022 en de Ontwerpschets zonnepark bankhoef (inrichtingsplan) omvatten het versterkingsplan op het gebied van inrichting, beheer en monitoring in de zin van artikel 2.53b en 2.53c van de Omgevingsverordening Gelderland (geconsolideerde versie februari 2022). Beide documenten maken deel uit van de omgevingsvergunning en zien toe op het borgen van de versterking van de Groene ontwikkelingszone. Indien initiatiefnemer wil afwijken van het versterkingsplan dan kan dit enkel na overleg met en goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Het complete advies is als bijlage bij deze brief opgenomen.

Datum

19 oktober 2022

Zaaknummer

2022-013286

Blad

2 van 8

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Ruth Dobbelsesteen.

Wij wensen u veel succes met het ontwerp van de omgevingsvergunning.

Wij versturen deze brief in cc naar Waterschap Rivierenland

Met vriendelijke groet,
namens de algemeen directeur van de provincie Gelderland,

Voor deze brief geldt:

Besluit omgevingsrecht, artikel 6.18, in samenhang met Besluit ruimtelijke ordening, artikel 3.1.1

Onderbouwing van het advies

In uw plan spelen provinciale belangen een rol. Hier leest u welke belangen dat zijn, en op welke manier deze zijn meegewogen in het plan.

1. Natuur

1.1 Proces en context

Gemeente Wijchen heeft aan de hand van de leidraad zonne-energie (maart 2020) een tender uitgezet waarbij het initiatief zonnepark Bankhoef het beste scoorde op de uitgevraagde criteria. Op de kaart uit de leidraad waar zonnenvelden wel of niet wenselijk zijn, wordt de locatie Bankhoef met ja, mits aangeduid. In de tender heeft de gemeente per abuis geen rekening gehouden met de versterking van de Groene Ontwikkelingszone (GO).

Het toenmalige initiatief Bankhoef betrof de realisatie van een zonnenveld van 16,8 ha (incl. grasstroken tussen panelen) binnen een plangebied van 24,8 ha in gemeente Wijchen nabij knooppunt Bankhoef. De beoogde locatie is gelegen aan de Bankhoeve en het Papenstraatje te Leur. Een dergelijke ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. De ontwikkeling kan mogelijk worden gemaakt door middel van een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure). Als onderdeel van de vergunningsaanvraag moet worden aangetoond dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening waaronder de toetsing aan de regels van de Groene Ontwikkelingszone uit de Omgevingsverordening Gelderland.

Dit initiatief is onder de toen geldende regels voor GO (Actualisatieplan 7 Omgevingsverordening) door ons als kleinschalige ontwikkeling aangemerkt. Bij een kleinschalige ontwikkeling in de GO moeten de kernkwaliteiten substantieel versterkt worden. Echter over de substantiële invulling van de versterking van GO lagen het tenderplan en de duiding van ons nog ver uit elkaar.

Op meerdere momenten is door ons intensief met initiatiefnemer en/of gemeente overleg gevoerd en meegedacht hoe de versterking van de GO in te vullen. Onder de vorige regels van omgevingsverordening (Actualisatieplan 7) werd voor de versterking als uitgangspunt de vuistregel hanteert dat 50% zonnepanelen ook 50% natuur en landschap moet opleveren. Deze vuistregel was gebaseerd op maatwerk waarbij invulling van kwaliteit de speelruimte bood voor oppervlakte invulling indien dit 'overbrugbaar' te onderbouwen was met elkaar, ook in relatie tot de samenhang. Het initiatief bleef op dit punt lang onvoldoende. Met het oog op verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming voor de ontheffing van de das aangaande compensatie van foerageergebied en een wijziging van de regels voor GO in de Omgevingsverordening Gelderland (Actualisatieplan 8 Omgevingsverordening) is het initiatief aangepast en is het plangebied vergroot naar 28,3 ha met ook meer kwalitatieve invulling voor versterking van GO.

Bij de actualisatie van de omgevingsverordening (februari 2022) is de verordening mede voor de GO gewijzigd. Op 31 mei 2022 stelden Gedeputeerde Staten de nieuwe regels voor de Groene ontwikkelingszone vast met de rekentabel voor versterking GO.

1.2 Ons beleid

De Groene ontwikkelingszone (GO) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de ecologische verbindingszones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. Wij hebben de regels voor de Groene ontwikkelingszone uitgewerkt naar aanleiding van de actualisatie 8 van de Omgevingsverordening.

Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, laat het een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat (artikel 2.52 omgevingsverordening). Praktisch betekent dit dat als een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze Groene ontwikkelingszone in afwijking van het bestemmingsplan, dan moet deze partij tegelijk de kernkwaliteiten versterken door natuur- en landschapselementen aan te leggen waarbij de samenhang in tact blijft. De nieuwe regels helpen bij het bepalen hoe en waar die versterking moet gebeuren. De versterkingsopgave wordt bepaald conform de regels en de rekentabellen met bijbehorend toelichting.

Voor de versterkingsopgave van de Groene ontwikkelingszone bevat het bestemmingsplan of omgevingsvergunning uitgebreide procedure (afwijken bestemmingsplan) dat de activiteit of ontwikkeling mogelijk maakt, een versterkingsplan (artikel 2.53b omgevingsverordening), dat in ieder geval inzicht geeft in:

- hoe verzekerd is dat de versterking wordt uitgevoerd;
- hoe monitoring van en rapportage over de uitvoering van de versterking plaatsvinden;
- hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd;
- de locatie waar de nadelige gevolgen voor de oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de Groene ontwikkelingszone optreden; en
- de locatie waarop de versterking plaatsvindt.

Planologische verankering van de versterking vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan of omgevingsvergunning uitgebreide procedure (afwijken bestemmingsplan) als waarin de nieuwe activiteit of ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt (artikel 2.53c omgevingsverordening).

1.3 Afwegingen

Planlocatie

De planlocatie voor het zonnepark Bankhoef is gelegen in de Groene ontwikkelingszone binnen het deelgebied 50. Rivierduinengordel Overasselt – Bergharen van het samenhangend netwerk van het Gelders natuurnetwerk (GNN) en de Groene ontwikkelingszone (GO). De locatie voor zonnepark

Datum

19 oktober 2022

Zaaknummer

2022-013286

Blad

5 van 8

Bankhoef vormt eveneens een essentiële schakel in de Ecologische Verbindingszone Das en Kamsalamander binnen de Groene ontwikkelingszone. Het projectgebied ligt over de gehele breedte in een ‘flessenhals’. Gelet op het huidige grondgebruik en het voorgenomen initiatief wordt het karakter van het plangebied met de komst van een zonnepark in landschappelijke en functionele zin sterk gewijzigd. Samenhang is bij de GO voor locatie zonnepark Bankhoef te gemeente Wijchen extra belangrijk omdat één van de kernkwaliteiten hier gericht is op een goed functionerende Ecologische Verbindingszone Overasseltse vennen - Bergharen (Rijk van Nijmegen - Land van Maas en Waal - Maasuitwaerden) voor das en kamsalamander.

Versterking GO

Bij de ingediende aanvraag voor het initiatief zonnepark Bankhoef voor een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) zijn voor de toetsing naar de versterking van GO en de samenhang de volgende bij de aanvraag ingediende stukken van belang:

- Omgevingsvergunning Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Bankhoef - ontwerp
- Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan zonnepark Bankhoef (1 september 2022)
- Bijlage 2 Ontwerpschets zonnepark bankhoef (inrichtingsplan)
- 20220831 Oppervlaktes Zonnepark Bankhoef versie 010
- Rekentabel GO versterking (Excelsheet)

Rekentabel GO

In het kader van de ontwikkeling binnen GO is middels de GO rekentabel de impactscore op het GO bepaald en daarmee de versterkingsopgave voor GO. In de rekentabel is met invulling van versterkingsmaatregelen gekeken of de impactscore verevend kan worden. Van de impactscore 20182,5 resteert echter ondanks de vele versterkingsmaatregelen een negatieve score van slechts - 2064,95.

Gezien de al lang lopende procedure en de aanvullende kwalitatieve aanvullingen die in de tabel niet tot uitdrukking komen achten bij het puntentekort acceptabel. Het vasthouden aan de rekentabel zou in dit geval leiden tot een onredelijke uitkomst.

Uit de inhoudelijk stukken (20220831 Oppervlaktes Zonnepark Bankhoef versie 010.pdf, 0220726 GO versterking versie 09.xlsx, Landschappelijk inpassingsplan zonnepark Bankhoef, Leur. Versie 06, 1 september 2022) bij de aanvraag blijkt dat de watergangen/-oppervlaktes (los van de poelen) uit de oppervlaktetabel niet worden meegerekend en geen punten scoren in de versterkingstabel.

Wij achten deze watergangen aanvullend wel van ecologische meerwaarde als ook meerwaarde voor verbinding zolang er geen aangrenzende agrarische activiteiten plaatsvinden. De waterkwaliteit zal toenemen bij het stoppen van bemesting van de akkers eveneens als mogelijke andere agrarische invloeden zoals bijvoorbeeld sproeien en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Gedurende de periode van de omgevingsvergunning beschouwen wij de watergangen als aanvulling op de ecologische waarden en de samenhang van GO.

Daarnaast vinden wij dat het beheer conform het beheerplan inhoudelijk zorgt voor een kwalitatieve invulling van de ecologische elementen die zorgen voor verbinding en de kwaliteit van bodem van de huidige akkers zal toenemen met het gewijzigd gebruik/beheer. Het beheer conform de aanvraag als dusdanig vastleggen in de omgevingsvergunning verdiend dan ook de aanbeveling.

Vleermuizen zijn in veel deelgebieden opgenomen als kernkwaliteit en ontwikkelingsdoel binnen GNN/GO, maar niet in deelgebied 150 waar onderhavig initiatief in valt. Echter biedt de nieuwe inrichting, met de aanleg van houtwallen, singels, knotwilgen, heggen en poelen een aanvulling op het gebied wat betreft geschiktheid voor vleermuizen. Aanvullend wordt een kwalitatieve invulling gegeven aan het plangebied door op gunstige locaties (in de omgeving) vleermuiskasten op te hangen, waarmee het plangebied in zijn geheel tot een aantrekkelijk leefgebied voor vleermuizen wordt gemaakt. Gelet op dat de huidige inrichting met open akkers geen geschikt leefgebied voor vleermuizen biedt met lijnelementen, draagt de inrichting bij aan een ecologische meerwaarde gericht op vergroten biodiversiteit maar ook voor samenhang met aangrenzende deelgebieden als 150. Maasuitervwaarden Heumen - Alphen waar vleermuizen wel zijn opgenomen als kernkwaliteit.

Gelet op deze aanvullende maatwerkpunten zien wij het plan integraal beschouwd als voldoende versterking voor GO en zou het bevoegd gezag (gemeente) vanuit een goede ruimtelijke ordening mogen afwijken van de negatieve score in de rekentabel GO. Ook gezien vanuit de oude GO-systematiek bieden deze maatwerk versterkingspunten voldoende 'overbrugging' om het minieme tekort aan oppervlakte conform de 50-50% vuistregel in te vullen met kwalitatieve aspecten die de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato versterken en de samenhang borgen alsmede ecologische waarde toevoegen. Deze vorm van maatwerk is mogelijk binnen de Regels versterking Groene ontwikkelingszone.

Algemene kernkwaliteiten

Naast de gebiedsspecifieke kernkwaliteiten per deelgebied zijn er algemene kernkwaliteiten die voor alle deelgebieden gelden. Met de toetsing aan de kernkwaliteiten, oppervlakte, (ecologische) samenhang en kwaliteit van de Groene ontwikkelingszone dient voor zover de ontwikkeling of activiteit daar effect op kan hebben, ook de impact te worden omschreven op de in het gebied aanwezige:

- kwaliteit van water, bodem en lucht;
- stilte, rust en duisternis; en
- landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische, bodemkundige waarden en het reliëf.

Door verandering van gebruik van de gronden van het huidige intensieve agrarische gebruik naar een zonnepark met natuurwaarden zal de waterkwaliteit, als ook de kwaliteit van bodem en de lucht verbeteren. Het gebied wint tevens aan kwaliteit doordat rust in het zonnepark is gewaarborgd door het hekwerk rondom en doordat er voor het onderhoud veel minder menselijke activiteit nodig is

dan bij het huidige agrarische gebruik. Gedurende de avond en nacht zijn er geheel geen activiteiten. Met de structuur aan heggen, houtwallen, singel, poelen, watergangen wordt de ecologische samenhang versterkt.

1.4 Conclusie GO

Gelet op voorgaande komen wij tot de conclusie dat de kernkwaliteiten en/of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Daarbij is voldoende invulling gegeven aan de Ecologische verbindingsszone model das en kamsalamander. Op basis van deze conclusie kunnen wij goedkeuring geven aan het initiatief voor zonnepark Bankhoef binnen de Groene ontwikkelingszone zoals is aangevraagd.

Advies

Wij adviseren om op grond van artikel 2.53c van onze Omgevingsverordening Gelderland (geconsolideerde versie februari 2022) in de ontwerp-omgevingsvergunning voorwaarden op te nemen die toezien op het borgen van de versterking van de Groene Ontwikkelingszone. Het 'Landschappelijk inpassingsplan, zonnepark Bankhoef, Leur' van 1 september 2022 en de Ontwerpschets zonnepark bankhoef (inrichtingsplan) kan op het gebied van inrichting, beheer en monitoring als versterkingsplan worden gezien conform artikel 2.53b. Wij adviseren in het licht van onze goedkeuring deze documenten deel uit te laten maken van de vergunningsvoorwaarden voor versterking GO en de samenhang van GO.

Wij kunnen op dit moment niet toetsen of deze goed omschreven zijn in de ontwerp-omgevingsvergunning en zullen dit toetsen bij het ter inzage liggen van de ontwerp-vergunning. Daarnaast adviseren wij de inhoudelijke overwegingen over te nemen die als maatwerk gelden om de geringe negatieve impactscore uit de rekentabel GO die deel uitmaken van onze goedkeuring voor het initiatief in GO.

Wij adviseren om inheems, autochtoon plantgoed en lokaal/regionaal verkregen zaadmengsel of maaisel te gebruiken bij de inrichting. Daarmee wordt de inheemse fauna gestimuleerd qua voedselvoorziening in de hele voedselketen zodat het een ecologische meerwaarde oplevert voor het geheel. Wij adviseren het beheer vast te leggen in de omgevingsvergunning.

Als aanbeveling geven wij mee om bij het toegankelijk en passeerbaar maken van het zonnepark voor de das, gelet op de inzet van schapen voor begrazingsbeheer rekening te houden met de wolf. Daarom is het aan te bevelen dat het zonnepark wolf-werend is met de voorwaarde dat het toegankelijk moet zijn voor de das. Of dat de schapen anderszins voldoende bescherming wordt geboden ter preventie van wolvenschade. Schakel eventueel een specialist in via Bij12 voor advies.

2. Duurzame Energietransitie

Ons beleid

In het Gelders Energie Akkoord streven wij naar een betrouwbare, betaalbare en hernieuwbare energievoorziening, en naar energieneutraliteit in 2050. Wij richten ons op vermindering van het energiegebruik, op productie van hernieuwbare energie en innovatie. Zonne-energie is een belangrijk onderdeel bij de productie van hernieuwbare energie. Om onze doelen te bereiken, stellen wij samen met onze partners regionale energiestrategieën (RES) op en zoeken hierin samen naar gebieden waar potentie zit en maken afspraken om deze te realiseren.

Afwegingen

Het initiatief is onderdeel van het RES-bod van de regio, hierbij is rekening gehouden met de fase van ontwikkeling van het project in mei 2021 en is niet de volle potentie meegenomen. De locatie is in het RES-proces echter niet onderzocht en staat ook niet als zoekgebied of initiatief op de RES kaarten. Wij staan positief tegenover het businessmodel waarin 50% lokaal eigendom is opgenomen. Dit betekent ook dat het initiatief op veel draagvlak uit de omgeving kan rekenen.

Advies

Het initiatief draagt bij aan de productie van hernieuwbare energie. Wij willen hier daarom graag een bijdrage aan leveren voor zover dit kan binnen onze beleidskaders.